

2020-06-17
S2020/05411/SOF (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att ta fram stöd för god munhälsa för kvinnor och män med demenssjukdom

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram och sprida ett stöd med syfte att främja insatser för god munhälsa för kvinnor och män med en demenssjukdom.

Socialstyrelsen ska vid genomförandet av uppdraget föra dialog med Svenskt Demenscentrum samt kompetenscentrum inom området munhälsa för äldre. Vidare ska Socialstyrelsen i arbetet beakta pågående regeringsuppdrag att utveckla en webbaserad utbildning i munhälsa för vård- och omsorgspersonal.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 1 500 000 kronor under 2020. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagspost 11 Utvecklingsmedel – Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen ska senast den 1 juni 2021 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen ska hänvisa till det diarie-nummer som detta beslut har.

Ärendet

En frisk mun är idag vanligt bland äldre kvinnor och män och är ett resultat av en positiv utveckling av tandhälsan i befolkningen. När hälsa och förmåga sviktar kan munhälsan snabbt försämrans och kontakten med tandvården förloras. Detta orsakar stora utmaningar för den personal som ansvarar för vård och omsorg för den sjuka äldre.

Munhälsan försummas ofta hos personer med demenssjukdom och följden kan bli karies och infektioner. Registerdata från Svenska Demensregistret visar att antalet tandläkarbesök minskade signifikant efter demensdiagnosen och att minskningen av tandvårdskonsumtion var mer uttalad hos patienter med snabbare kognitiv försämring. MMSE-poäng är ett mått på den kognitiva förmågan och låg MMSE-poäng utgjorde en riskfaktor för förlust av tänder.

Dålig munhälsa kan även leda till smärta och svårigheter att äta med försämrat näringsintag som följd. Redan i tidig fas kan munhälsan vara påverkad genom att en person med demenssjukdom har svårigheter att sköta sin munhygien, vilket kan påverka näringsintag. Detta medför också försämrad livskvalitet för den enskilde.

En särskild utmaning är att på ett tidigt stadie upptäcka och förebygga dålig munhälsa hos personer som diagnosticerats med en demenssjukdom och som bor i ordinärt boende.

Socialstyrelsen har 2019 publicerat ett standardiserat insatsförlopp för personer med en demenssjukdom, där bland annat vikten av god munhälsa framhålls. Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram och sprida ett stöd till relevanta verksamheter med syfte att främja insatser för en god munhälsa för personer med demenssjukdom och som bor i såväl ordinärt boende som särskilt boende.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Jan Rehnberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Finansdepartementet/BA
Regeringens förvaltningsavdelning/Ek
Sveriges Kommuner och Regioner
Svenskt Demenscentrum